

KÖVETELMÉNYRENDSZER
„Az öngyilkossági veszélyállapot felismerése és megelőzése” című
kurzushoz

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Klinikai Pszichológia Tanszék
Tantárgy neve: Az öngyilkossági veszélyállapot felismerése és megelőzése Tantárgy típusa: kötelezően választható kódja: AOVKPS130_M kreditértéke: 2
Tantárgy felelőse: Dr. Felleginé Takács Anna
Tanév: 2019/2020 II. félév
Előtanulmányi feltételek: Belgyógyászat I.
A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában: A kurzus keddenként 16.30-18.00 óráig tart, helyszíne a Klinikai Pszichológia Tanszék. A WHO prevenciós irányelveivel összhangban, a szuicidium megelőzése az egészségügyi és szociális ellátó szervezetek kiemelten kezelendő feladata. Magyarországon különösen indokolt a szuicid prevenció szervezett, magas szakmai színvonalú biztosítása, az utóbbi években ugyan csökkenő tendenciájú, ám így is igen magas szuicid ráta miatt. A legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint 2003-ban 24.8%-re csökkent a befejezett öngyilkosságok száma az összlakosság körében, 9.74% a nők, és ijesztően magas, 42.8% a férfiak között (WHO, 2006). Ez az 1987-es szomorú 45.1% csúcshoz képest örvendetesen alacsony, azonban a 14.5% világátlaghoz képest még most is nagyon „előkelő” helyen állunk. Az öngyilkosság megelőzése közös társadalmi feladat, melyben a széles körű tájékoztatás, az öngyilkossági veszélyállapot felismerése, a sürgősségi telefonszolgálatok működése, a veszélyeztetettek, illetve az orvosi hivatást gyakorló szakemberek képzése kiemelten fontos a szuicid prevenció szempontjából, mivel a tapasztalatok szerint az öngyilkosságra készülő személyek gyakran a házi orvosukat keresik fel az öngyilkos tett elkövetése előtt. A krízisállapot és a segélykérés (cry for help), azaz az öngyilkosság veszélyének felismerése ezért minden praktizáló orvosnak fontos feladata. A kurzus célja, hogy az orvostanhallgatók átfogó képet kapjanak az öngyilkosság társadalomtudományi szemléletéről, a sajátos magyar öngyilkossági jellemzőkről, valamint a megelőzés lehetőségeiről. Az elméleti ismeretek mellett a kurzus gyakorlati útmutatóval szolgál ahhoz, hogy a leendő orvosok felismerjék az öngyilkossági krízisállapot kommunikációjának sajátosságait, és elsajátítsák a megelőzéshez szükséges alapvető készségeket.
Az igazolás módja a foglalkozásokon való távollét esetén: írásban a tanszék felé, maximálisan megengedett hiányzás 25%
Félévközi ellenőrzések: -
A félév végi aláírás követelményei: az előadásokon való részvétel, minimum 75%
Az osztályzat kialakításának módja: vizsgaeredmény alapján, 5 fokozatú eredmény
A vizsga típusa: írásbeli (teszt)
Vizsgakövetelmények: előadásanyag + irodalomjegyzék

Vizsgajelentkezés módja: NEPTUN

A vizsgáról való távolmaradás igazolásának módja: írásban a Tanszék felé

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)

Bakó T., (1996) Verem mélyén. Könyv a krízisről. Cserépfalvi, Budapest

Buda, B. (1997) Az öngyilkosság. Orvosi és társadalomtudományi tanulmányok. Animula, Budapest

Fekete S., Osváth P. (2004) Az öngyilkosság. Az öröklődéstől a kultúráig. Pro Pannonia, Pécs

Kopp, M. (2008) Magyar lelkiállapot. Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Szemmelweis Kiadó, Budapest

Perczel Forintos, D., Sallai, J. és Rózsa, S. (2001): Az öngyilkos magatartás kognitív háttértényezői - a Reménytelenség Skála alkalmazásának tapasztalatai depressziós páciensek körében: *Psychiatria Hungarica*, (6). 632-643.

Perczel Forintos D. (2008): Öngyilkosság-megelőzés és problémamegoldás (szerk.) *Psychiatria Hungarica* XXIII. évf.

2008/1 tematikus szám

Perczel Forintos D., Poós J. (2008): Kiút a kiúttalanságból – problémamegoldó tréning az öngyilkosság veszélyeztettség megelőzésében (áttekintő tanulmány). *Psychiatria Hungarica* XXIII. évf. 2008/1, 4-22. o.

Poós J., Annus R., Perczel Forintos D. (2008): Pszichiátriai betegek problémamegoldó képességének vizsgálata.

Psychiatria Hungarica XXIII. évf. 2008/1, 42-56. o.

Zonda, T., Veres, E. (2004) Az öngyilkosságok alakulása Magyarországon (1970-2000). *Addictologica Hungarica*, Volume 3, No.1., p. 7-23.

Tantárgy felelőse: Dr. Felleginé Takács Anna, klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta, oktatói helyettes

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak: Prof. Dr. Perczel-Forintos Dóra, tanszékvezető egyetemi tanár, és felkért előadók (l. részletes tematika)